

R.J. PALACIO

Minunea

R.J. Palacio este graficiană. A conceput designul mai multor coperte ale unor cărți scrise de alții până când a scris propria carte. Locuiește în New York împreună cu soțul său, cei doi copii și un câine negru pe nume Bear.

Minunea este primul roman scris de R.J. Palacio. Momentul care a impulsionat-o să se apuce de scris, după o amânare prelungită, a fost întâlnirea întâmplătoare cu un copil extraordinar în fața unui chioșc de înghețată.

Nu numai că *Minunea* se află în topul vânzărilor de carte pentru copii, dar a generat în SUA o campanie națională prin care se promovează bunătatea și empatia.

R.J. Palacio

Traducere din limba engleză și note
de Iulia Arsintescu

Redactori: Alina Ioan, Diana Marin-Caea
Tehnoredactori: Angela Ardeleanu
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PALACIO, R.J.

Minunea / R.J. Palacio; trad. de Iulia Arsintescu. – București :
Editura Arthur, 2013

ISBN 978-606-8044-37-8

I. Arsintescu, Iulia (trad.)

821.111(73)-31=135.1

R.J. Palacio

Wonder

Text copyright © 2012 by R.J. Palacio

Jacket art copyright @ 2012 by Tad Carpenter

All rights reserved.

© Editura Arthur, 2013, pentru prezenta ediție

Editura Arthur este un imprint al Grupului Editorial Art.

Pentru Russell, Caleb și Joseph

*Au venit doctori din orașe îndepărtate
numai ca să mă vadă.
S-au oprit lângă patul meu
și nu le-a venit să creadă.*

*Au spus că sunt, poate,
o minune a creației.
Altfel, ei nu puteau oferi
nicio explicație.*

(Versuri din melodia *Wonder* interpretată
de Natalie Merchant)

Partea întâi

AUGUST

**Ursitoarele au zâmbit,
iar destinul a răs lângă leagănul meu...**

(Natalie Merchant)

Un copil obișnuit

Știu, nu sunt un băiat obișnuit de zece ani. Adică, sigur, fac lucruri obișnuite. Mănânc înghețată. Merg cu bicicleta. Mă joc cu mingea. Am jocuri electronice. Lucrurile astea mă fac obișnuit, presupun. Și mă simt normal, pe dinăuntru. Dar copiii obișnuiți nu-i fac pe alți copii obișnuiți s-o ia la fugă țipând pe terenul de joacă. Iar la copiii obișnuiți nu se holbează lumea oriunde se duc.

Dacă aș găsi o lampă fermecată și mi-aș putea pune o dorință, aș vrea să am un chip normal, pe care să nu-l remarce nimeni. Aș vrea să pot merge pe stradă fără să mă observe lumea și fără să întoarcă privirea. Așa că iată ce cred: nu sunt un copil obișnuit pentru simplul motiv că nimeni nu mă consideră așa.

Dar eu m-am obișnuit deja cu înfățișarea mea. Știu să mă prefac că nu văd ce mutre fac ceilalți. Mama, tata, Via și cu mine ne pricepem cu toții la treaba asta. De fapt, nu-i întru totul adevărat. Via nu se pricepe prea bine. Se supără rău atunci când oamenii fac vreo grosolănie. De exemplu, pe terenul de joacă niște copii au scos niște sunete. Nu știu exact ce fel de sunete, pentru că eu nu le-am auzit. Dar Via le-a auzit și a început să strige la copii. Așa e ea. Eu nu sunt la fel.

Via nu mă consideră nici ea obișnuit. Spune că da, dar dacă aș fi obișnuit, n-ar simți atâta nevoie să mă protejeze. Nici mama și tata nu mă consideră obișnuit. Ei mă consideră extraordinar. Cred că eu sunt singurul om din lume care își dă seama cât sunt de obișnuit.

Mă numesc August, să știți. Nu vă voi descrie cum arăt. Indiferent ce grozăvie v-ați imagina, probabil că este mai rău.

De ce nu am mers la școală

Săptămâna viitoare voi începe clasa a cincea. Până acum n-am mai fost niciodată la o școală adevărată, așa că sunt mort de frică. Lumea crede că nu m-am dus la școală din cauza înfățișării mele, dar nu-i ăsta motivul. Nu m-am dus din cauza operațiilor. De când m-am născut, am fost operat de douăzeci și șapte de ori. Cele mai grele operații s-au petrecut înainte să împlinesc patru ani, așa că nu mi le aduc aminte. Dar de atunci am mai făcut câte două sau trei operații în fiecare an, unele mai mari, altele mai mărunte. Sunt mic pentru vârsta mea și mai sufăr și de alte mistere medicale cărora doctorii nu le-au dat de capăt, așa că am fost bolnav mult și des. În consecință, părinții mei au hotărât că este mai bine să nu merg la școală. Dar acum sunt mult mai puternic. Ultima operație am suferit-o acum opt luni și probabil că în următorii doi ani nu va mai trebui să îndur niciuna.

Mama mi-a fost învățătoare acasă. Înainte lucra ca ilustrator de cărți pentru copii. Desena zâne și sirene superbe. Dar desenele pentru băieți nu erau la fel de grozave. A încercat o dată să mi-l deseneze pe Darth Vader¹, însă la sfârșit arăta ca un robot ciudat, în formă de ciupercă. N-am mai văzut-o pe mama desenând nimic de multă

---

¹ Darth Vader este personajul principal din filmul *Războiul stelelor*.

vreme. Cred că e mult prea ocupată să aibă grijă de mine și de Via.

Nu pot spune că mi-am dorit mereu să merg la școală, pentru că n-ar fi chiar adevărul-adevărat. Voiam să merg la școală cu condiția să fiu la fel ca toți ceilalți copii care merg la școală. Să am mulți prieteni, să-mi petrec vremea cu ei după ore și alte lucruri dintr-astea.

Am și eu câțiva prieteni foarte buni. Cel mai bun prieten al meu este Christopher, urmat de Zachary și de Alex. Ne cunoaștem de când eram în fașă. Pentru că mă știu dintotdeauna, s-au obișnuit cu mine. Când eram mici, ne întâlneam mereu să ne jucăm, dar pe urmă Christopher s-a mutat la Bridgeport, în Connecticut. Asta înseamnă mai mult de o oră de mers cu mașina de unde locuiesc eu, în North River Heights, un cartier situat în locul cel mai înalt din Manhattan. Iar Zachary și cu Alex au început să se ducă la școală. Nostim este că, deși Christopher e cel care s-a mutat departe, pe el îl văd în continuare mai des decât îi văd pe Zachary și pe Alex. Ei au acum prieteni noi. Dar dacă ne întâlnim întâmplător pe stradă, sunt în continuare de treabă cu mine și mă salută întotdeauna.

Mai am și alți prieteni, dar nu atât de buni cum au fost Christopher, Zack și Alex. De exemplu, când eram mici, Zack și Alex mă invitau întotdeauna la ziua lor, dar Eamonn și Gabe nu au făcut-o niciodată. Emma m-a invitat o dată, însă pe ea n-am mai văzut-o de multă vreme. Și, desigur, mă duc de fiecare dată la ziua lui Christopher. Dar poate că dau eu prea multă importanță petrecerilor aniversare.

Cum am venit pe lume

Îmi place când mama îmi spune povestea asta, pentru că mă face să râd. Nu e amuzantă așa cum ar fi o glumă, dar când o spune mama, Via și cu mine ne prăpădim de râs.

Când eram în burta mamei, nu bănuia nimeni că voi arăta așa cum arăt. Mama o născuse pe Via cu patru ani înainte și totul fusese simplu „ca o plimbare prin parc“ (este expresia mamei). Nu avea niciun motiv să facă investigații medicale speciale. Cu vreo două luni înainte să mă nasc, doctorii și-au dat seama că era ceva în neregulă cu fața mea, dar nu s-au gândit că va fi foarte grav. Le-au spus mamei și tatei că am gură de lup și încă alte câteva chestii. Le-au numit „anomalii minore“.

În noaptea în care m-am născut, în salon erau două asistente. Una era foarte drăguță și amabilă. Cealaltă, spune mama, nu părea drăguță și nu era amabilă deloc. Avea brațe enorme și (aici vine partea amuzantă) trăgea mereu părțuri. Îi aducea mamei gheață, trăgea un părț. Îi lua mamei tensiunea, iar trăgea un părț. Mamei nu-i venea să creadă, mai ales că asistenta nu-și cerea scuze niciodată. Doctorul curant al mamei nu era de serviciu în noaptea aceea, așa că se ocupa de ea un doctor tânăr și cam țâfnos pe care tata l-a poreclit Doogie, după un vechi serial de televiziune (totuși nu-l numeau așa în față). Dar mama spune că, deși toată lumea din salon era cam morocănoasă, tata a făcut-o să râdă toată noaptea.

Când am ieșit din burta mamei, în salon s-a făcut liniște. Mama nici n-a apucat să mă vadă, pentru că asistenta

drăguță m-a înșfăcat imediat și m-a scos din cameră. Tata a dat fuga repede după ea și a răsturnat camera video, care s-a spart într-un milion de bucăți. Atunci, mama s-a supărat rău și a încercat să se dea jos din pat ca să vadă ce se petrece, dar asistenta bășinoasă a tras-o cu brațele ei mari înapoi în pat. Practic s-au luptat de-a dreptul, pentru că mama era isterică, iar asistenta bășinoasă țipa la ea să se liniștească și pe urmă au început amândouă să strige după doctor. Dar, ia ghiciți – doctorul leșinase! Zăcea pe podea. Când l-a văzut, asistenta bășinoasă a început să-l împingă cu piciorul și să urle la el: „Ce fel de doctor ești tu? Ce fel de doctor ești tu? Trezește-te! Trezește-te!”. Pe urmă, dintr-odată, a tras cel mai mare, cel mai zgomotos și cel mai puturos părț din istoria părțurilor. Mama crede că, de fapt, părțul a reușit, în cele din urmă, să-l trezească pe doctor. Când povestește, mama interpretează fiecare moment – inclusiv zgomotele de părțuri – iar povestea este foarte, *foarte* amuzantă!

Mama spune că asistenta bășinoasă s-a dovedit a fi o femeie foarte de treabă. A stat lângă mama tot timpul. Nu a plecat de lângă ea nici după ce tata s-a întors și doctorii le-au explicat cât eram de bolnav. Mama își aduce aminte exact ce i-a șoptit asistenta la ureche atunci când doctorul i-a spus că probabil nu voi trăi până dimineață: „Toți cei născuți din Dumnezeu biruie lumea“. Iar a doua zi, după ce eu reușisem să supraviețuiesc, asistenta a stat cu mama și a ținut-o de mână atunci când m-au adus să mă vadă pentru prima oară.

Mama zice că până atunci îi spusese totul despre mine. Era pregătită să mă vadă. Și mai zice că atunci când s-a uitat pentru prima dată la fața mea terciuită, nu a văzut decât ce ochi frumoși aveam.

Trebuie să știți că mama e frumoasă. Iar tata este arătos. Via e și ea drăguță. Asta în caz că vă întrebați.

Acasă la Christopher

Am fost tare supărat acum trei ani, când s-a mutat Christopher. Aveam amândoi șapte ani. Ne jucam ore în șir cu personajele din *Războiul stelelor* și ne duelam cu săbiile-laser. Mi-e dor de jocurile alea.

Astă-primăvară ne-am dus în vizită acasă la Christopher, în Bridgeport. Eram amândoi în bucătărie, căutam ceva de ronțait și am auzit-o pe mama vorbind cu Lisa, mama lui Christopher, că la toamnă voi merge la școală. Nu mai pomenise nimeni de școală până atunci.

— Despre ce vorbești? am zis.

Mama a părut surprinsă, ca și cum eu n-ar fi trebuit să aud.

— Ar fi bine să-i spui la ce te-ai gândit, Isabel, a zis tata.

Era în cealaltă parte a încăperii și stătea de vorbă cu tatăl lui Christopher.

— Mai bine vorbim mai târziu, a zis mama.

— Nu, vreau să știu despre ce vorbeai acum, am răspuns eu.

— Nu crezi că ești pregătit să mergi la școală, Auggie? a zis mama.

— Nu, am spus.

— Nici eu nu cred, a zis tata.

— Atunci, am închis subiectul, am zis eu ridicând din umeri, și m-am așezat în brațe la mama ca un copilaș.

— Cred că ar trebui să înveți mai mult decât te pot învăța eu, a zis mama. Haide, Auggie, știi cât de puțin mă pricep la fracții!

— La ce școală? am întrebat.

Deja îmi venea să plâng.

— La Școala Beecher. E chiar lângă noi.

— Ce școală grozavă, Auggie! a zis Lisa, bătându-mă ușurel cu palma peste genunchi.

— De ce să nu merg la școala Viei? am întrebat.

— Este prea mare, a răspuns mama. Nu cred că ți s-ar potrivi.

— Nu vreau să merg, am zis.

Trebuie să recunosc că vocea mi-a sunat cam copilărește.

— Nu trebuie să faci nimic din ce nu vrei, a zis tata, venind și ridicându-mă din brațele mamei.

M-a luat și m-a așezat în brațele lui, de cealaltă parte a canapelei.

— Nu te vom forța să faci nimic din ce nu vrei.

— Dar ar fi bine pentru el, Nate, a zis mama.

— Nu și dacă nu vrea, i-a răspuns tata, uitându-se la mine. Nu și dacă nu se simte pregătit.

Am văzut-o pe mama privind-o pe Lisa, care s-a întins spre ea și a strâns-o de mână.

— Veți găsi voi o soluție, i-a spus mamei. Întotdeauna ați găsit.

— Hai să vorbim altă dată despre asta, a zis mama.

Îmi dădeam seama că ea și tata urmau să se certe. Voiam să câștige tata, deși o parte din mine știa că mama avea dreptate. Și adevărul este că nu se pricepea deloc la fracții.

Cu mașina

Drumul până acasă a fost lung. Am adormit pe bancheta din spate, la fel ca de obicei, cu capul în poala Viei, pe post de pernă, și cu un prosop înfășurat în jurul centurii ei de siguranță, ca să nu-mi curgă saliva peste tot. Via a adormit și ea. Mama și tata vorbeau liniștiți despre lucruri de oameni mari care nu mă interesau.

Nu știu cât de mult am dormit, dar când m-am trezit se vedea prin parbriz luna plină. Era o noapte violet și mergeam pe o autostradă plină de mașini. Apoi i-am auzit pe mama și pe tata vorbind despre mine.

— Nu putem continua să-l tot protejăm, i-a șoptit mama tatei, care conducea. Nu ne putem preface că mâine se va trezi și va fi altfel, pentru că asta e realitatea, Nate, și trebuie să-l ajutăm să învețe să-i facă față. Nu putem continua să evităm situațiile care...

— Așa că-l trimitem la școală ca pe un miel la abator..., a răspuns tata furios, dar nu și-a terminat fraza, pentru că a văzut în oglindă că mă uitam la ei.

— Ce înseamnă ca un miel dus la abator? am întrebat eu somnoros.

— Culcă-te la loc, Auggie, a zis tata blând.

— Toată lumea se va holba la mine la școală, am zis, izbucnind în plâns.

— Scumpul meu, a zis mama. S-a întors în scaun și m-a luat de mână. Știi că dacă nu vrei, nu trebuie să te duci. Dar am vorbit cu directorul despre tine și vrea foarte mult să te cunoască.

— Ce i-ai spus despre mine?

— Cât de amuzant ești, cât de bun și de deștept. A rămas surprins când i-am spus că ai citit *Călărețul Dragonilor*¹ la numai șase ani. A zis: „Trebuie să-l cunosc neapărat pe băiatul ăsta!”

— I-ai mai spus și altceva? am zis.

Mama mi-a zâmbit. Parcă mă îmbrățișa cu zâmbetul ei.

— I-am povestit despre operațiile tale și despre cât ești de curajos.

— Așadar știe cum arăt? am întrebat.

— I-am dus niște fotografii de vara trecută, din Montauk, a zis tata. I-am arătat fotografii cu toată familia. Și fotografia aceea minunată cu tine în barcă, ținând calcanul.

— Ai fost și tu la școală?

Trebuie să recunosc, mă simțeam cam dezamăgit că participase și el la discuție.

— Am vorbit amândoi cu directorul, a zis tata. E un om foarte de treabă.

— O să-ți placă, a adăugat mama.

Am simțit brusc că erau amândoi în aceeași tabără.

— Când v-ați întâlnit cu el? am întrebat.

— Ne-a prezentat școala acum un an, a zis mama.

— Acum un an? am zis. Adică vă gândiți la asta de un an întreg și mie nu mi-ați spus nimic?

— Nici măcar nu știam dacă vei fi admis, Auggie, mi-a răspuns mama. Este o școală unde se intră foarte greu. Înscrierea acolo înseamnă un proces complicat. Nu mi s-a părut necesar să-ți spun și să te pregătești, iar apoi să se dovedească că nu era nevoie.

— Dar ai dreptate, Auggie. Ar fi trebuit să-ți spunem de luna trecută, când am aflat că ai fost admis, a zis tata.

— Ne-am dat seama prea târziu, bănuiesc, a oftat mama.

— Doamna aceea care a venit cândva la noi acasă avea legătură cu asta? am întrebat. Cea care mi-a dat un test?

---

¹ Carte pentru copii scrisă de Cornelia Funke.

— Da, a zis mama, părând vinovată. Da, avea legătură.

— Mi-ai spus că a fost vorba despre un test de inteligență, am zis.

— Știu, dar a fost o minciună nevinovată, mi-a răspuns ea. Era un test de care aveai nevoie ca să fii admis la școală. Te-ai descurcat foarte bine, dacă vrei să știi.

— Deci m-ai mințit, am zis.

— A fost o minciună nevinovată... Dar te-am mințit, așa este. Iartă-mă, a zis mama, încercând să-mi zâmbească.

Eu nu i-am răspuns la zâmbet, așa că s-a întors și a rămas uitându-se înainte.

— Ce înseamnă ca un miel dus la abator? am întrebat.

Mama a oftat și i-a aruncat tatei o „privire“.

— N-ar fi trebuit să spun asta, a zis tata, uitându-se la mine în oglinda retrovizoare. Nu este adevărat. Mama și cu mine te iubim enorm și vrem să te protejăm cât de mult putem. Numai că uneori vrem s-o facem în feluri diferite.

— Nu vreau să merg la școală, am zis, încrucișând brațele la piept.

— Ți-ar prinde bine, Auggie, a zis mama.

— Poate că mă duc la anul, am răspuns, uitându-mă pe fereastră.

— Anul ăsta ar fi mai bine, Auggie, a zis mama. Știi de ce? Pentru că ai merge în clasa a cincea, iar ăsta este primul an de gimnaziu pentru toți copiii. Nu vei fi doar tu copilul nou-venit.

— Dar voi fi singurul copil care arată cum arăt eu, am zis.

— Nu încerc să spun că n-o să-ți fie greu, o știi și tu, a răspuns mama. Dar va fi bine pentru tine, Auggie. Îți vei face o mulțime de prieteni. Vei învăța lucruri pe care nu le-ai putea învăța niciodată de la mine.

S-a întors din nou în scaun și m-a privit.

— Când am vizitat școala, știi ce am văzut în laboratorul de științe? Un puișor care tocmai ieșea din ou. Era atât de drăguț! Auggie, într-un fel mi-a adus aminte de tine când erai bebeluș... Avea ochii tăi mari și căprui...

De obicei, îmi face plăcere să-i aud vorbind despre mine la vârsta aceea. Uneori îmi vine să mă fac ghem și să-i las să mă îmbrățișeze și să mă sărute peste tot. Mi-e dor să fiu mic și să nu știu atâtea. Dar acum nu eram în dispoziția potrivită.

— Nu vreau să merg, am zis.

— Ce-ai zice să te întâlnești cu domnul Tushman, înainte să iei o hotărâre? a întrebat mama.

— Cu domnul Tushman?

— El este directorul, a zis mama.

— Adică domnul *Poponeț*¹?

— Ai dreptate, a zis tata, zâmbind și privindu-mă în oglinda retrovizoare. Îți vine să crezi că există un astfel de nume, Auggie? Cine și-ar dori să-l cheme domnul Poponeț?

Am zâmbit, chiar dacă nu voiam ca ei să vadă că zâmbesc. Tata era singurul om din lume care mă putea face să râd indiferent cât de tare aș fi vrut să nu râd.

— Auggie, ar trebui să mergi la școală numai ca să-i auzi numele în difuzoare! a zis tata încântat. Îți dai seama cât ar fi de amuzant? „Alo! Alo! Îl căutam pe domnul Poponeț!“

Tata vorbea stâlcit, cu vocea unei femei bătrâne.

— „Bună ziua, domnule Poponeț! V-am văzut alergând în dosul școlii. Mașina dumneavoastră iar nu merge *cu spatele*? Bine măcar că puteți sta *în fundul* clasei.“

Am început să râd. Nu pentru că mi s-ar fi părut foarte nostim, dar nu-mi mai venea să rămân furios.

— Se poate și mai rău, să știi, a continuat tata cu vocea lui normală. Mama și cu mine am avut la facultate o profesoară pe care o chema domnișoara Tur².

Mama râdea deja și ea.

— Serious? am întrebat.

---

¹ Joc de cuvinte bazat pe faptul că în limba engleză *tush* are sensul familiar de „fund“.

² În original, *miss Butt*. *Butt* înseamnă, în limba engleză, fund (sau tur).

— Da, Roberta Tur, a răspuns mama, ridicând mâna ca și cum ar fi jurat. Bobbie Tur.

— Avea niște bucuțe uriașe, a zis tata.

— Nate! a zis mama.

— Ce vrei? Mă refer la obrăjori.

Mama râdea și clătina din cap în același timp.

— Mi-a venit o idee! a strigat tata. Hai să le stabilim o întâlnire, fără să se cunoască! Vă dați seama? „Domnișoară Tur, faceți cunoștință cu domnul Poponeț. Domnule Poponeț, dânsa este domnișoara Tur.“ S-ar putea căsători și ar avea o mulțime de copii pe care să-i cheme Funduleț. Sau Turuleț...

— Sărmanul domn Tushman, a răspuns mama, clătinând din cap. Auggie nici nu l-a cunoscut încă, Nate!

— Cine este domnul Tushman? a întrebat Via, amețită de somn.

Abia se trezise.

— Directorul de la noua mea școală, am răspuns eu.